

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

зносить: в Австрії:

за цілий рік	24 К
за пів року	12 К
на четверть року	6 К
на місяць	2 К

За границею:

на цілий рік: з щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Площине число по 10 сотинок.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto пошт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-сусільний дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возмеш милості і віри не возмеш, бо русе ми серце і віра руса“. — З Русланових новель М. Шашкевича.

По війні.

(Мірковання неполітика).

(Дальше).

З європейських держав в першій мірі загрожена Австро-Угорщина. Остання війна творить на єї південнім пограниччю нову мілітарну потугу, царство болгарське, осягне съїжджими побідами меча, скріплене новими земельними придбаннями, окрім новими ідеями і широкими великородзинськими плянами. Побуда балканського союза се також побуда великородзинської ідеї, се грізне моменто для Боснії і Герцеговини і ледви, чи вузенька, маленька Альбанія буде могла направити те, що папакостили дипломатичні похиби. Желізний обруч російської політики на південнім пограниччю Австро-Угорщини скріплено і в єї експансійних плянах помішано рахунки; на єї шляху до Егейського моря поставлено такі запори, котрі не легко буде переступити.

А на північному сході? Останніми мобільзаційними відатками підконала Росія Галичину на довгі літа і ослабила опір Австро-Угорщині на тій преважній області. До того рублем і шизмою впровадила гниль до нашого організму і викликала політичну дезорієнтацію, з котрою, мов з зачарованого круга трудно нам вийти. А коли показало ся, що український народ мимо того за мало податливий на москофільські впливи, що він має в собі за богато здорового, хлопського розуму, русофільська політика звернула свої очі в сторону Дмовського et comp. і по коротких заходах здобула великий успіх. Се виявило ся у всепольській гресі недавно тому під час воєнної тривоги, про що писали ми свого часу. Про Чехів нема що й говорити! Там на цілій лінії триомфує москофільська орієнтація, там ні володіє Крамарж.

Австро-Угорські політики повинні звернути свою увагу на отєї злощасні прояви і повинні їм зарадити, наколи не хочуть на свою со-

вість брати великого, превеликого гріха суспільному Росії, колиб збрекли ся своїх дитячих мрій про дальнє вановання над Українцями, а може в далекій перспективі і над Москваліями, колиб замісьць готовити ся провокувати інших, вважали, щоб їх хотіть третій не зів, — то они не давили би ся на нас, як на ворогів, а шукали би між нами приятелів.

Они повинні перевести ревізію державно-політичних відносин в обох половинах монархії. Для орієнх жидівсько мадарської верховладиї кліки годі наражати на небезпеку найживленіші інтереси держави, годі допускати до того, щоб під покровом вузкого мадарського впливу на полудні кріпивши пансербізм, а на півночі між нещасливими „Руснаками“ ширилася шизма і москофільство. Сея праця для „царя Росії“ — се триумф царської політики. І ту і там треба народові дати сиромогу своєї розвитку, треба єму лишити волю буття собою, а тоді він певно ся схоче бути ким іншим.

А в Галичині? Ту дві справи перворядної важості, т. є. виборча реформа і соїмуй український університет повинні діжати ся скорої її успішної полагоди. Се скріпить українське живло без шкоди для польського, а в польсько-українських відносинах доведе може прецінь до якось порозуміння.

Нехай 4 міліони Українців в Австро-Угорщині бачать, що держава не думає стимувати їх природного розвитку і що саме ту они можуть знайти умови до утворення українського Пісменту. Таке переконання, основане, не на обіцянках, а на ділах, витрутить з рук оружя всякої ворожій агітації, котра оперує при помочі рубля, але на підкладі теперішнього нашого покривдання. Усунута сей грунт з підніг ворожим агентам, се лежить в інтересі не тільки нашім, але і державнім.

А в інтересі Поляків?

Не наша річ журити ся другими, масно своїх клопотів досить. Та все ж таки мабуть нікому не є байдужне, яким духом діша на чого єго сусід. Коли би Поляки зрозуміли вже раз, що скріплене українськства рівнає ся

ослабленню Росії, колиб збрекли ся своїх дитячих мрій про дальнє вановання над Українцями, а може в далекій перспективі і над Москваліями, колиб замісьць готовити ся провокувати інших, вважали, щоб їх хотіть третій не зів, — то они не давили би ся на нас, як на ворогів, а шукали би між нами приятелів.

Оден нам ворог, одна нам грозить недоля, одна обом народам біда, а велике ще питання котрому більша? Тож замість пишатися, Бог вість чого, лучше було би погодити ся з дійсністю і не посягати яструбами кітами по наше добро, тільки витягнути обміту з криди руки до згоди. Останні переговори наших послів в спріві виборчої реформи показали, що той руки друга сторона не лишила би у воздуху.

(Конець буде).

Допись з Городенщини.

(Віче в Городенці в „Національному Домі“.)

Дня 21. березня 1913, заповідено афішами віче в Городенці о год. 11. із слідуючою програмою:

- 1) Справоздання посольське др. Окуневсько-го і виборча реформа;
- 2) Справа шкільна;
- 3) Економічний реферат делегата „Сільського Господаря“, а опісля на 2. год. заповідено загальні збори „Сільського Господаря“.

Аранжери віча вибрали дуже недогідну пору, бо як раз час горячий до весняної праці, коли кождий но тяжких стратах тамтого річника пішов в поле добувати скарбів закопаних в сль, землиці.

Було до 200 селян, учителів і дехто із місцевою інтелігенцією. Аранжерів новооснованого національно-демократичного сторонництва не було майже на лік. Щось або розстро-

їло ся вже або починає ся розстроювати між тими величими політиками, коли тим разом позволили радикалові проводити вічес! Така то вже слабість в Городенці, що без радикального ревана не обійтися. Був замість дра Барана п. М. Петрицький посол з Гусиниці.

Не видно було також посла з Городенчини і Снятинщини Стефаника. Він відався вже зрезигнував із свого посольства на будучину.

Референт п. др. Окуневський розумно і вельми вімав розповісти про праці наших послів в парламенті і в соймі та про справу біжучої політики укр. руского народу. Шкода, що за мало було селян, котрі могли би однією належні заслуги мимо деяких хиб наших послів як в парламенті так і в соймі.

П. делегат „Сільського Господаря“ розумним і спокійним рефератом вказав на велике значення нашої хлопської політики себто економічного здигнення нашого селянства. Опівівши цікаво для селян справу рільничої організації на всіх полях нашого економічно-гospodarskого життя народного, довів слухачів до сего переконання, що помінувши всі справи менше важні для наших селян, найкрасше буде, як они злучать ся в одну непобідну силу рільників-продуктентів, котрі подібно як всі стани будуть зорганізовані і за свою працю жадати муть відповідної плати. На жаль одні лиши селяни-хлібороби того не знають і нерозуміють та за се визискувані ріжними посередниками. Вказав бесідник на ті міліони корон, які пропадають рік річно на нашу небористість тому, що рускі робучі народі не є зорганізовані в товариствах. На жаль дуже мала частина нашого селянства в Городенчині чула сі знаменні слова п. рефера.

Замість радикальної дурійки красше буде би, як би в сім напрямі спрямовано сили народні і як би замість тих десяток „Січей“

Короткий огляд Маркіянових творів.

(Конець).

І справді, під конець житя вирвала єму судьба не тільки очі, але й уши, а мимо того постать єго перейшла до нас як якесь велике, широмлюбче і невимірюше „русське серце“, Мають для нас „Псалтири Русланові“ ще одно значення. Є они прототипом української поетичної прози. Знаменито орудував прозою Квітка і Марко Вовчок, они описували життя українського народу, передавали красу природи і оспівували недолю нашого селянства. Що йоно Шашкевич спроміг ся на той глубокий тон і в ту велику силу вислову, без котрих годі говорити про найвищі поетичні людини. Тому він, можна сказати, творцем нашої поетичної прози, і в невеличкіх трох псальмах дав найлучший доказ, що в українській мові, мов дорогоцінній гарфі не хібє жадної, найдорожчої струни.

Поетичною прозою, тільки в іншій тонації, написана також єго казка „Олена“. Є се цікаве оповідане про панську кривду і про месть опришків. Семен женить ся з Оленою і як звичай веліть, просить молодого пана на весілля. Сей обіцяв прийти. Та не сказав, що хоче молоду пірвати, бо „лице в неї як сонечко ранком, а очі як зірнички перед досвітом, голосочек як звіночок, а ноги вітрець легенський а руки сніжок біленький, а сама як — як гарна ланя“. На замку ста-

рости був тоді перебраний опришок, він відгадав лукаву гадку панича, дав знати своєму ватажкові, сей розділив ватагу на дві часті, одна напала на замок, а друга в сам час прибула на весілля Семена, щоби відібрати молоду Олену з рук бутного панича. „Вже ми єму карку нагнули, аж на землю поклоном упав, і відав не зведе ся, аж мабуть на Осафатівій долині, бач, окаянник з весілля голден вертас та сиру землю йти.“

Як бачимо — оповідання молодецке, повне бунтарського духу. З настрою нагадує діло Шллерових „Розбійників“, і „Sobótky“ Гощинського і такі забуті польські твори, як Кретовича „Zamczysko“ або „Zamek Korduzowskii“ незвісного автора. Але повтаряємо, тільки з того байронівско-вальтерскотівського настрою, котрій особливо серед Поляків претрівав був аж до 60. років, а для молодих хлопців ще й інші мав так богато принади. Поза тим, та ще поза деякими слабими і непевними пригадками в подробицях, в „Олена“ оригінальним твором Шашкевича, чого найлучшим доказом мова. Вже на тих виїмках, які ми висіє навели, видно, як знаменито оптифів Шашкевич нагнути свою, звичайно елегантну мову, до короткого темпа новелі і як від повільного стилю думок вправно перейшов до енергічної бесіди опришків. Се безперечно поетична проза, далека від прози Основяненка, а близька до пізнішої мови Фед'ковича, се не наслідувана, а єго власна думка.

„Олена“ се оден з перших у нас творів на тему крівової відплати, і перша справді поетична новела в Галичині. Як ходить о єї генезу, то не забуваймо, що опришків тоді були живою появою, славний був їх напад на рідну хату поета Карпінського під Коломиєю, а в родині Шашкевича також згадували нераз про їхній набіг на підлісеке попівство. В Бережанах, де Шашкевич ходив до школи, був гордий замок старости Сняявського, з голововою ямою і інквізіційними пинцями, в Рурисках показували розшибаць печeri, а величезні дубові ліси не одно про них нашептували молодому поетично настроєному хлопцеві.

Між 17 товаришами в V. класі гімназіяльний мав Шашкевич одного з Бесарабії, одного з Болехова, одного з Матиївців, одного з Буковини, де про опришків було таки добре чути, на теольгії також не бракувало питомців в наших гірських околицях і нашому поетові не треба було ширити за опришками по старих книжках, бо він їх мав, мов живих, в своїй молодій уяві.

То, що опришків в Шашкевичеві „Олена“ п'ять горівку, співають і вимахують то-пірцями, подібно як у Гощинського, або у якого іншого поета, в таким самим доказом залежності, чи воливів, чи чого там іншого, як приміром самовар в Гоголевім „Ревізорі“ і в „Дяді Вані“ Чехова.

А в тім — щож іншого опришкам і робити, коли вернуть на леговище „з роботи?“. Поетичною прозою перекладав він також

деякі частини Евангелія на народну мову (5 глав Е. Матея і ціле Евангеліє Іоана) та писав проповіді, далекі від всякої холістичності, а так близькі розумові селянину свою сердечною простотою.

Розуміючи вагу літературної традиції перекладав Шашкевич „Слово о полку Ігоревім“, на українську мову, а одушевлюючи ся чужими творами, брав ся перекладати деякі з них, як ось „Zamek Kaniowskii“ Гощинського, даючи початок нашій перекладній літературі.

Ось огляд єго творів хоті і недокладний, бо щоби їх як слід обговорити, треба би нин

ного кроку. Тоді піднесли би ся в Росії пан-
словістичні круги, які могли би приневолити
Росію до заяви, що повертає до свободи ді-
лані.

У віденських поінформованих кругах рі-
шучко перечати донесеню „Gaulois“ про розби-
те конференції амбасадорів.

Часть англійської печати, обговорюючи
флоту демонстрацію, підчеркує, що Сербія
змагає імовірно не лише, щоб підпомогти
Чорногору коло Скодри, але має далеко йде-
ляни. Печать уважає демонстрацію флоту
або опізнюю, або безцільною. „Daily Tele-
graph“ підозрює Австрію, що она змагає до
безпосередніх переговорів в Чорногорію, що
би за ціну Сан Джовані ді Медуа задержати
Скодру для Альбанії.

На лінії Чаталджі

Після кількох кровавих боїв з ріжним
настрем для обох сторін запанувала тепер
нова хвиля впертва в операціях. Може бол-
гарська армія вичікує помічного війска з під-
Адріяноополя?

Затварницький 11, Ліскій 6, Старосамбірський деякі отцове завязали ся на латинників, то
10, в котрих всього „в'єтъ“. Братств церков-
вже хiba пояснити шовінізмом. А може то
них в лише 265 і 13 Апостольств молитви, таки самі латинники завинили задля агіта-
а в чотирох деканатах нема ні одного брат-
ци і. Ценських і Гломбінських і зробили
ства. Прим. в Балигородському, Варяжському, Мо-
страйк народово-цію і від кількох літ коб
крянськім і Угнівськім. Аж не хоче ся віртити, тобі вродили бодай якого одного Krakusa або
що могла бути якесь парохія без всякого Wand-y а то ні. Така Береска, Жернича, За-
Братства.

Як з дального перегляду шематизму ви-
дно, то ні одна редакція шематизму на цілім
світі не є така без серця, як перемиска. На
се послужимо доказом.

Перемиска консисторія — завдяки ре-
дакції шематизму — назначила на духо-
вника для рускої колегії в Римі
в ебіщика о. Іванцева ЧСВВ. О.
Іванцев перенісся до царства небесного ще в
1908 р. Розуміється, що з неба на землю се
дуже далека дорога. Але перем. консисторія
вже через пять літ трудить бідного небіщика
і силує его сповняти душпастирський уряд.
Треба отже або відкликати бідного о. Іван-
цева з уряду духовника, або оголосити в
„Місіонарі“, що всі інформації, писані через
пять літ про о. Іванцева в перем. шематизмі,
минають ся з правдоко. Доносить часописи,
що о. Іванцев подався до відставки з уряду
духовника. Щікаво знати, які причини сеї від-
ставки. І от читаємо в урядовій „Theologia
moralis“ і „Jus canonicum“ таку заяву о. Іван-
цева: „До відставки подаю ся з отсих спо-
нук: 1) Декрет мій номінаційний, іменуючий
мене, небіщика, на уряд духовника в пелегаль-
ний, бо після права не може небіщина уділяти
св. Тайн. Уділяти св. Тайн може лише homo
viator, а що я вже не viator але сопре-
hensor, отже моя номінація є неважка. 2)
Іменоване небіщика духовником переходить
компетенцію перем. консисторії. 3) Іменоване
мене духовником є ненормальне, бо через те
виставляє ся sacramentum nullitati“.

Як видно, рациї є зовсім поважні і не
надають ся до „опровергнення“ навіть в „из-
вестіях до сочиненія шематизму перемицьль-
ськаво“. А однак редакція шематизму силує
бідного небіщика вже через 5 літ до того у-
ряду, котрого сей не годен важко сповнити.
Може вже на 1914 р. змілосердити ся ре-
дакція над бл. п. о. Іванцевом і не буде єго
вже так як доси переслідувати.

Думав би хтось, що справа з о. Іванцев-
вом то упікат. На жаль таких гонимих є
більше.

О пр. о. Ореста Паппа мучено через 14
літ, проказуючи ему съящестьувати, хоть
той бідак просив ся і молив, щоб позволено
ему бодай вродити ся. І хто знає, доки був
би ся мучив бідолаха, єсли не слози мате-
ри, котра в бідою випросила для него тої
ласки, що вкінці дано ему диспенса вродити
ся. Ще більшого „гонення“ зазнав о. Еміліян
Гомза. Сей нещасний висъявчений ще в р
1893. Але на свою біду! Бо чи то він сам соп-
рішив, чи родителі єго, досить, що мусить
тежко покутувати „во утробі матери своя“
через сім тисяч літ і аж тоді себто в р. 1816
буде міг побачити съвіт Божий. На мою гад-
ку, повинен сей мученик зробити донесене до
ц. к. прокураторії ва редактора Шематизму,
за те, що безправно позбавлено єго свободи
личної. Однак чи ц. к. прокуратор потрафить
єго liberare ex captivitate babylonica — не
знаю.

Так само годі собі пояснити, чому в
перемискій епархії висъявчують таких людей,
що числять вже понад 60 літ. Прим. о. Ата-
назій Полянський родився ще в р. 1820 а
висъявчено єго аж в р. 1884. Знати не мав
біднага щастя. Не так порадив собі о. Миро-
слав Лисяк. Сей вродився в 1880 р. а до 22
літ висъявчений ся, оженив ся і став парохом.
Не знати однак, чи буде він мати стілько
„практическої жизни“ що о. Василь Мокриц-
кий з Берески. З него мав би собі кождий
парох брати добрий примір! Сей собі раз ста-
тиста! Нікого не хрестить і нікого не ховає.
Съяте жите! І сего щастя заживаш ще від
1907 року. Но як 1907 р. мала єго парохія
2.317 душ, так і до нині маз. І справді ехем-
pla trahunt! Такі парохіяни як в Бахорі, Іскан-
ю, Кінськім, Новиці і інших, задивилися
на Берески і ані родяться, ані не вмирають.

Не завадить однак превознести „во вся-
вікі“ Пречестного отця Маркілла Раставець-
кого з Громна, бо рівнож від 1907 р. до 1913.
ніхто там вже не родить ся і не вмирає. Не
для „дотації“. Таких примірних деканатів по-
дібнемо кілька: Балигородський 13 парохій,
Біцкий 5, Височанський 7, Добромильський 8,

год. рано машина особового поїзда, який
прийшов з Хирівом, на зелізничім двірці в
Стрию на службові вози станіславівського по-
їзда ч. 1218. В тих возах були поштові і зе-
лізничні кондуктори. Два з них тяжко покалі-
чили ся. Відставлено їх до стрижского шин-
таля.

— Скорочені шкільні години. З Золочева до-
ноється, що в тамошній гімназії заведено за
дозволом краєвої Ради шкільної в літнім пів-
році с. р. 40-мінютові шкільні години у втор-
ники і в п'ятниці, се в дніх, в яких перед-
тим відбувалася наука від 8. до 2. год. по
пол. В наслідок сего зарядження кінчить ся
наука у всіх дніх найшвидше о 1. год. По-
дібні скорочені години є вже в рускій гімна-
зії в Станіславові і в Коломаї.

— Підпал. Дня 25. м. м. підложив огонь 37-
літній міщанин з Камінки струмілової Іван
Терлецький під будинки свого батька Миколи.
Жертвою сего злочину стала загорода Мико-
ли Терлецького разом з живим інвентарем і
припасами збіжа і бульби і загорода сусіда
Филипа Журили. Шкода, лише в часті обез-
печена, виносить 5.600 К. Злочинця арешту-
вали тамошня жандармерія.

Оповістки.

— З Городенки. В неділю дня 6. с. м. від-
буде ся західом учительського збору і учени-
ків приватної укр. гімназії в Городенці в сал-
і „Народного Дому“ концерт в 52. роковини
смерти Т. Шевченка. Початок о 7. год. вече-
ром. Ціни вступу від 30 с до 2 К. — Попу-
лярний концерт з тою самою програмою буде
в понеділок 7. цвітня. Ціни вступу від 10 с.
до 1 К.

— Віче в Станіславові в справі виборчої ре-
форми і університету відбуде ся в неділю,
дня 6. цвітня с. р. в салі „Сокола“ (ул. Тре-
того Мая 18.) о 1. год. з полудня. На тім ві-
чу відладуть справу зі своєї діяльності посли
парляментарії і соймові.

— Перенесення. Намісник переніс концепції
намісництва: С. Агоповича з Жовкви до Заліщицького, Б. Ганіша з Заліщицького до Львова і З.
Павликівського з Товмача до Львова і кон-
цептових практикантів намісництва: А. Кіліана
зі Львова до Жовкви, І. Рожанковського зі
Львова до Ліска і Е. Кавцького зі Львова до
Товмача.

— Наша правопись, спогадав Іван Верхрат-
ський Львів 1913. Накладом автора, ціна 30
сотиків. Важну під теперішню пору розвідку
можна дістати в книгарні Н. Тов. ім. Шевчен-
ка і у автора.

Олександр Барвінський.

Спомини з МОГО ЖИТИ.

(Даліше).

18. Потреба культурно-народних взаємин австрій-
ських Русинів з Україною. Поїздка Володимира до
Києва. Взаємини Володимира з Кулішем.

Одушевлене викликане серед рускої су-
спільності в Галичині першим народним ві-
чем розбудило зношочену останніми невда-
чами Галицьку Русь до нового життя, а коло
видаваного Володимира „Діла“ почало під-
ростати волітнє сторонництво Русинів-наро-
довців. Однак се не вдоволяло Володимира,
бо єго одушевляла українсько-руська ідея на-
родна, котру в наших серцях скріпив Куліш
під час побиту в Шляхтичах, він думав та-
кож про культурний розвиток закордонної
України і про потребу сталих інтелектуальних
звязів межі Галичину а Україною. З тою
думкою постановив здійснити гадку подану
в листі до мене писацім (ще в 1880. р.) по-
їздки на Україну, до Києва, щоби навязати лич-
но взаємини з тамошньою українською гро-
мадою. Осеню 1881. р. вибрав ся він до Києва,
щоби основно пізнати тамошні відносини і
живі Українів, а крім того і для „Діла“
приєднати дописців і передплатників і тим
способом завести сталу обміну гадок і зма-
гань по обох боках кордону. Під час побиту в
Києві зустрінув ся він з визначайшими пред-
ставниками тамошньої громади, котрих знов
уже в часті лично, з Антоновичем, Конись-
ком, Лисенком і іншими, а хоч деякі пере-
дові народолюбці віднеслися прихильно до
змагань і поглядів Володимира і видаваного
ним „Діла“, подали раду, як осягнути дебіт
до Росії і обіцяли дописувати та передпла-

— Зелізнична катастрофа. Оноді наїхала о 5.

чувати сю часопись, однак не нашов він там того одушевлення і зрозуміння спільноти справи України з Галичиною, якого сподівався. „Діло“ передовсім уже зверху фірмою, правопису, не припадало до вподоби Українцям, а політичні справи галицьких Русинів в нім обговорювали, мало їх цікавили. Нічого дивного, що закордонні Українці не віднеслися в одушевлення до „Діла“, бо й у нас дехто (між іншим і др. Франко) у відчутті про Останні десятиліття XIX, в іншому¹⁾ підсував Володимира докір, наче би то він з редактора „Правди“ ставши редактором „Діла“, покинув фонетику а тим самим зрик ся народовецьких засад і пішов на концепції московським та впровадив етимологію, або як Українці кажуть, „галичанщину“. Се пояснив Володимир в листі до пок. Лукіянова в Києві, котрий не міг зрозуміти причини введення етимологічної правописи в „Ділі“ і радив крім того, щоби „Діло“ підняло справу штундизму.

Становище своє і потребу взаємин між Україною і Галичиною пояснив Володимир в листі висланім 3. грудня 1882. р.²⁾ до Лукіянова. „Правду сказати, писав він, нема у нас між Українцями і Галичанами ніякої обмінні гадок, а се виходить на Вашу і нашу школу і на школу цілої справи народної. Ви зробили перший крок Вашим ласкавим письмом, а дай Боже, щоби се не був послідний.. Перше всего що до правописи „Діла“. Ви, Ви. Пане, хібно приписуєте сій правопису та вагу, яку хотів їй надати пок. Максимович і задля чого она у Вас мабуть дуже непопулярна. Се та сама історія, що у нас з фонетикою. Наши старовіри, отуманені людьми лихой волі, думали і ще тепер підозрівають, що фонетика має проложити дорогу до польськів Русланів.

„Проти пересуду і недовірства годі боротись розумним словом. От ми і в „Ділі“ кинули на бік форму, правопис, почали „Діло“ видавати т.зв. етимологічною правопису, а по Вашому, Максимовичеві. А се не тому, щоб ся правопис була лучша, але тому, щоб формою не вражувати нашої публіки старовірською віщнити у неї правдиві ідеали народні. Скоро публіка побачить і віру йме, що ми хочемо справді добра Русі, а не тягнемо, як їм думалось, у Польшу, скоро народні ідеали стануть в повній сенсі між кождом читаючим Русином, оттоді й буде пора заняться формою. На се пока що ще не наспів час.. Я тут не дивлюсь на відношене Українців до „Діла“ як редактор, але яко патріот і тому не можу утаїти моє жалю. Я бачу, що наша народність на Україні спить і то тяжко спить, так, що інтелігенція українська навіть не знає ваги своєї народності, ба й своєї рідної мови добре оцінити. На 15 мільйонів нема і 50 людей, щоб дорожили своєю рідною мовою, щоб інтересувались тим, що роблять їх рідні брати в Галичині і на Буковині“.

А на останку вказував задачі української інтелігенції: „Українська інтелігенція повинна зрозуміти, що она чоло українського або, як ми кажемо, руського народу, котрий по великоруським народам після числа займає друге місце в цілій Славянщині. Такий народ повинен жити і працювати в користь свою, Славянщини і всеї людськості.. Тож перше повинна пробуркатись українська інтелігенція і станути твердо і в повною самовіжкою на національнім ґрунті, она повинна порозуміти свою народність як самостійний організм національний, пізнаніти єго силу і задачу, стати українською і доперва тоді взяти ся за працю в народі. Інтелігенція єсть съвічник, що повинен присвічувати поступови народу, а не контіти темною темрявою..“

Тимто намагав ся Володимир і в російських днівниках своїми дописами прояснити українсько-руску справу, посилаючи статі до „Одесского Вестника“.

(Дальше буде).

¹⁾ Гл. Літ. Наук. Вістник, 1901, том XV. ст. 1—19. Сю справу пояснив я у відповіді на виводи д-ра Франка брошурою п. з. „З останніх десятиліть XIX.“ Львів 1906, а в додатку напечатав лист Володимира до Лукіянова, а мимо того др. Франко сего не спростував. — Ол. В.

²⁾ В новім виданні свого відчуття. (Писання I. Франка, IV. Молода Україна ч. I. Львів 1910).
*) Гл. Правда, 1894, стор. 200—202.

Телеграми

з дня 4. квітня.

Віденський (ТКБ). Цісар приняв вчера по полудні в Шенброні на послухання команданта 7. кінної дивізії в Кракові, І. Корда, і місто-предсідника намісництва і делегата намісництва в Кракові, Федоровича.

Віденський (ТКБ). З причини побуди демократів при виборі предсідника в Зединених Державах, згідно з принятим звичаєм наступить зміна в особі американського амбасадора у Відні і рівночасно буде відновлений весь персональний амбасади.

Віденський (ТКБ). „Wiener Zeitung“ сповіщає: Міністерство прилюдних робіт признало технічному заведенню досвідному нафтовому промислу інженера Маріяна Велзинського в Бориславі право видачі съвідочтв аналізу, які мають значені прилюдних документів.

Букарешт (Рум. аг.). Супроти вісті деяких днівників, будто би конференція амбасадорів в Петербурзі дійшла до ухвали в болгарсько-румунським спорі, заявляють тутешні урядові круги, що ся вість є передчасна.

Царське Село (ТКБ). Цар приняв вчера на послухання д-ра Данева, предсідника болгарської Собранії.

Петропург (ТКБ). Зачувати, що Китай висказав готовість розпочати з російським правителством переговори в справі Монголії.

Лондон (ТКБ). Супроти вісти про майбутній виїзд англійської королівської пари до Берліна на съвітня Вікторія Людовіка „Associate Press“ висловяє, що ся подорож має приватний характер. З причини непевного положення в Европі англійська королівська пара не відбуде урядової подорожі на європейських дворах.

Лондон (ТКБ). Конференція амбасадорів збере ся пізні на нараді.

Копенгаген (ТКБ). В Ландстінді упала пра- вительственна предлога в справі зміни конституції, бо принято 33 голосами проти 31 внесок переходу до черги нарад.

Господарські вісті.

Розсилка національної по зниженнях цінах. Красний Союз господарсько-торговельних спілок у Львові повідомляє всіх інтересованіх, що за- для вчасної весни і конечності съвісної висилки великих скількості національної баси, цитри, флети, кляннети, труби, бубни і т. д. та закладає цілі сокільські, січові, читальнінні шкільни струнні або дуті оркестри на всякий склад.

Посилки, в котрих відбираючи ствердять наглядно такі недостачі що до якості національної баси, які роблять національне зовсім непридатне до засіву, зволять П. Т. адресати не відбирати, лише повідомити Союз съвісно, хочби телеграфично, щоби охоронити себе перед лихими наслідками такого случаю, а Союз остережи перед виплатою доставцям належності за такі національної баси, по переведеню основних доходів, видасть Союз заряджене, як належить з товаром поступати.

Копти, які при тім повстануть, поносить доставець, если ему буде доказана вина, а відборці, если підносили неоправдані жадання, при чим замічаємо, що запомогова акція має на цілі доставу доброго зерна на засів а після виразного застеження ц. к. Намісництва від достави були виключені всі особливі

шляхи дороги роди національної. На доставу таких розплодових родів збіжка запомоговий фонд був рішучо за малий супротив великої скількості потребуючих, а при тім запомога була призначена виключно на зміну збіжка знищеної слотами для селян, котрі від сего потерпіли

„ДОСТАВА“

Стов. зареєстр. з обмеж. (дворазовою) порукою.

Дирекція: Львів, ул. Домініканська 11.

Склади: Львів, ул. Руска 20.

Станіславів, ул. Смолька 1.

Перемишль, Рінов 26.

Поручач своє bogato заоштотрени склади усієк церковних річей. При

мас усікі направи, золочені і перелети.

Достарчав дзвінів готових і ш-

ляя замовлень та стрійних дзвіночків.

Поручач церковних мальярі, різьба-

рів, золотарів і підріємців будови і

направи. Продав церковне і столо-

ве біле та срібло, прадиве, хівське і

альшаку. Виготовлюю хоругви і прaporи

для „Соколів“ і Чит. „Просвіти“.

Церкви-Членам дас 2% додатко-

вого оплату при закупі.

Кожда Церкв, кождай Русин по

винен стати членом „Достави“.

Уділ 20 K, платний також ратами;

випуск 1 K; дивіденд за 1912 р. 7%.

Часть зиску розділює „Достава“

на церковні і народні цілі.

Хто купує в „Доставі“ купує у се-

бе; збільшує народне майно, попирає

рідний промисл.

Інформацій уділює дирекція, ул.

Домініканська 11; на жадане висилає

цівники. 484(26)

Дяка потребує від 1. мая парохія Качика з добром голосом, молодого не жоватого, іспитованого, що міг провадити хор. Платня 40 корон місячно, мешкане і дохода. Близьша відомість греко-кат. Ур. пар. Качика, Буковина.

511(10)

Позир! Нові книжки. Позир!

Вже вийшли з друку дуже красні і займаючі повістки і історичні оповдання — видана Українського Педагогічного Товариства.

Новість!

Ч. 166. „Зоря Півдня“ Ю Верного (перекл. М. Каші) дуже займаюча ілюстрована повість 158 стор.

Ч. 151. „Малі козаки“ (І. Петренко) ілюстрована повість бр. 80 с. опр. 100 K

Ч. 152. „На вакаціях“: повість бр. 30 с. опранина — 50 "

Ч. 153. „Орлеанська дівчина“: істор. оповідь бр. 40 сот. опр. — 60 "

Ч. 154. „Записки недоброго хлопця“ опов. бро. 40 с. опр. — 60 "

Ч. 162. „Наши невидимі вороги“ (Л. Марків) бр. 40 с. опр. — 60 "

Ч. 163. „Як незайко став муравлем та що він тоді цікаво бачив“ (А. Овіщук) бр. 20 с. опр. — 35 "

Ч. 167. „Без старших“: комедійка в 2 ділях бр. — 12 "

Ч. 169. „Різдво Марусі“: сценічний образок в 1 відслоні бр. — 06 "

Ч. 170. „Збиточники“ (М. Еремеев) жарт з життя дітей в одній дії бр. — 06 "

Книжки висилає лише за попереднім наданням готівки канцелярія Українського Педагогічного Товариства у Львові, ул. Механіцька 12. 508(10)

Брошуря:

Йосиф II. чи Ян Казимир?

(з нагоди съвітівания мінімі 250-літньої річниці естествоєвания Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

!!! Свій до сего !!!

Перший Український Висилковий Дім Музичних Струннів

ОРКАН

у Львові, ул. Тиха ч. 1.

поручач по найдешевших цінах: скрипки баси, цитри, флети, кляннети, труби, бубни і т. д. та закладає цілі сокільські, січові, читальнін